

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . K 40.—
za en mesec . . . K 3.50
za Nemčijo celoletno . . . 45.—
za ostalo inozemstvo . . . 50.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . . K 35.—
za en mesec . . . K 3.—
V upravi prejema mesečno . . . 2.50

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 8.—
za Nemčijo celoletno . . . 10.—
za ostalo inozemstvo . . . 13.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna . . . 100
dva . . . 150
za dva . . . 200
pri večjih naročilih primerno
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:
Enostolpna petstvarica K 1.—
Izjava vsek dan izveniši na-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga voznik ref.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Korrespondenti se ne vračajo; neizplačana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bezn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Stara Prusija.

Pruska zbornica je odklonila včeraj v tretjem branju z dne 236 glasovi proti 185 predlogu za splošno in enako volilno pravico. Pruski junckerji in hakatisti vriskajo. Zapri so pota v zbornico »boljševskim« elementom. Poljaki, centrum in socialni demokrati lahko čakajo do sodnega dne na demokratizacijo stare Prusije. Junckerji so šli preko svojega kralja, ki je svoječasno slovesno obljubil, da bo prišlo tudi ljudstvo v Prusiji do svoje besede na podlagi splošne in enake volilne pravice. Povsod v Evropi se širi duh demokratizma, vojna je bila velika učiteljica vladnih krogov in ljudskih mas. Le v Prusiji mora biti obdan militaristični duh s kitajskim zidom, filozofija sile mora imeti svojo oporo tudi v pruskem oligarhičnem sistemu. Junckerji vedo: kakor hitro pride ljudstvo do večje besede, bo zgubil militaristični ustroj Prusije, ki je kriv toliko zla in žrtev, svojo največjo oporo. In to bi pomenilo za pruske veleposestnike, veleindustrijalce in vojne dobičkarje več kakor izgubljena bitka.

Pruska državna vlada je zagrozila, da bo uporabila najskrajnejša sredstva za izvedbo enake in volilne reforme, z jamčenjem po cesarjevi besedi. Če ne bo izvedla v določenem roku te reforme ustavnim potom, bo posegla po razpustu zbornice. Državni podtajnik dr. Friedmann je to dovolj nedvoumno povedal.

Nemški socialni demokratje — predvsem radikalno krilo nemške socialne demokratije — se pripravljajo, da uporabi najskrajnejša sredstva. Ni izključeno, da izbruhne v Berlinu in celi Prusiji splošna stavka, katera bi imela imeti težje posledice za staro Prusijo, kakor prvi ponesrečeni pokus.

Tudi Velemažari na Ogrskem so lahko veseli tega najnovejšega uspeha njihovih zvestih sobojevnikov pruskih Vele-nemcev. Tisza in tovariši bodo imeli v zbornici sedaj lažje stališče nasproti onim, ki zahtevajo demokratizirano volilno reformo tudi na Ogrskem. In mesto splošne in enake volilne pravice bo dobila tudi Ogrska »demokracično« volilno reformo, ki bo zagotovila vladajočemu mažarskemu narodu obstoj in ravnalo nad nemažarskimi narodi.

Dogodki v pruski zbornici in odklonitev splošne in enake volilne pravice govorijo dovolj jasno o razmerah v stari Prusiji. Ljudstvo ne sme priti tu do besede. Vsemenci v Avstriji, ki sanjajo še vedno o popolnoma nemškem značaju Avstrije, jih lahko v vsem posnemajo.

Toda bodočnost bo sodila v vedno stari Prusiji in pa pri nas čisto drugače. Demokratičnega klica ljudstva, ki noče

samo umirati v zakopih in v zaledju ter trpeti pomanjkanje in glad, ampak tudi samo soočevali o svoji usodi, ne bodo več zatrli.

Berlin, 14. maja. (K. u.) Pri tretjem branju zakonskega načrta o volitvah v poslaniško zbornico so odklonili z 236. proti 185. glasovom vladno predlogo za uvedbo splošne in enake volilne pravice. V poimenskem glasovanju je zbornica tudi odklonila Lohmannov predlog, ki je predlagal pluralno volilno pravico, in sicer z 220. proti 191 glasovom, tako da je način volitev neodločen.

Podpredsednik državnega ministrstva dr. Friedberg je izjavil nato: Državna vlada je sklenila, da uporabi za izvedbo enake in splošne volilne pravice vsa ustavna sredstva, a sodi, da mora zavzeti tudi gosposka zbornica kot enakopravni činitelj postavodaje v tem načelnem vprašanju stališče, vsled česar se bo pečala tudi gosposka zbornica s predlogo. Če to postopanje, ki odgovarja poti, katero določa postavodaja, ne pride v primernem času do končnega sprejema enake volilne pravice, bo razpustila vlada zbornico tisti hip, ko bo to združljivo po sodbi vlade z vojnim položajem.

Samoodločba narodov.

IV.

Dozdaj smo govorili o tem, da morejo narodi v državi po postavnih poti uveljaviti svoje pravice. Toda dejansko država ne pozna narodov kot nositeljev pravic; tako n. pr. Avstro-Ogrska. Prav pravi Renner v svoji pravkar v 2. izdaji izšli knjigi: »Samoodločba narodov in njena uporaba v Avstriji (Dunaj, Deuticke 1913), str. 14: »Kakor znano, narodi v Avstriji niso juri, dične osebnosti in nimajo nikake doznatne skupnosti. Veljavno pravo ne pozna nobenega naroda, ampak le narodnost kot razločujočo lastnost posameznikov, da tudi te ne; govori namreč samo o občevelnem jeziku državljanov, še o materinem jeziku ne.« Seveda, v praksi smo že zdavnaj prišli preko črke naše postave. Če zastopa politik pravice svojega naroda, da mu pripori kolikor mogoče zavarovano stališče v državi, tedaj ne misli samo na osebne zahteve posameznikov, ampak on vidi pred seboj živo delavno maso, ki se bori za priznanje, ki hoče veljati za pravi subjekt. V naših nazorih in v političnem življenju ima narod že mnogo več te pravne osebnosti, nego jo obsega naša postavodaja, treba je le, pravno idejo naroda tudi teoretično izraziti. V svoji popolni, nezavestni telesnosti so seveda narodi zelo stari;

zavedni delavel pa niso še dolgo. In mi vedno bolj umevamo svetovno-zgodovinski pomen lastne osebnosti narodov, ne gremo molče mimo tega vprašanja, kakor so to prej delali; če hočemo vse organske dele v državi vpoštevati, moramo kakor druge naravne tvorbe upoštevati tudi narod.

Toda kdor se loti vprašanja o narodnih pravicah s starimi nazori o državi in narodu, ta je pozabil, da se zavest skupnosti v narodu sedaj vedno življuje razvijati in da je prepojila že vse plasti ljudstva. Izobrazba se širi, ljudstvo se že od mladosti seznaja z zgodovino in deli svojega naroda in tako se mu utrjuje zavest narodne celokupnosti. Če mi Nemci tega tako ne čutimo, je vzrok temu to, ker se nam zdi razvoj in moč našega naroda nekaj samo ob sebi razumljivega. Bolj živo pa se ljudska zavest uveljavlja pri malih narodih, zlasti pri tistih, ki jim je dalje časa pretila nevarnost narodnega pogina in ki so ravnokar šele začeli svoje narodno življenje, kakor n. pr. pri Čehih, Ukrajincih, Flamcih i. dr. »Devetnajsto stoletje«, pravi Renner, »je pokazalo presenetljivo dejstvo, da se narodi, vkljub temu, da kot manjšina nimajo od države nobene pomoči ali podpore, ampak da trpe celo na vseh straneh pravna omejevanja in politično zatiranje, krepko razvijajo. Ta proces, ki so se v njem zatirani zgodovinski narodi dvignili in narodi brez zgodovine zbudili, se je izvršil deloma izven narodnega prava v nasprotju s politično močjo države — edino vsled gospodarskega in socialnega razvoja.« (Renner, str. 42.)

Življenje narodov v državi se v prihodnosti lahko tako razvija, da se pripadniki enega naroda ne bodo več čutili samo kot o b e k t državne postavodaje in da ne bo narod več le p o s a m e z n i k i h izravnih narodnih pravic, ampak cel narod kot tak, v celoti, bo moral dobiti korporativne pravice, morda tako kakor imajo sedaj že verske družbe take pravice, da volijo vodstvo, obdajujejo svoje člane itd. in pri tem jim tudi država pomaga. Tu in tam so tudi v narodno mešanih državah začetki take organizacije, ki jo država ustvari in priznava. Tu seveda ne mislim na »narodne svete«, kakršni so v Avstriji pri različnih narodih in ki jih država ne priznava. Pač pa je narod kot organizirana skupnost zastopan n. pr. v narodnih odsekih deželnih šolskih svetov, deželnih kulturnih svetov ali v narodnem ministru kranju.

Kadar bo javno pravo toliko napredovalo, da bo narod kot tak imel pravice, potem bo tudi vprašanje o samoupravi, o samoodločbi mnogo jasneje zastavljeno, ker se bo narodna skupnost kot taka

mного jasneje ločila od druge. Doslej še nimamo narodne postavodaje, ne obširnejše narodne uprave. Narodno pravo v državi je kakor gledališki blagajnik na svojem nedostopnem prestolu, ki mu modra ograja vedno le posameznika enega za drugim pripelje pred njegov uradni nos; pri tem pa seveda opazi usodno dejstvo, da ti posamezniki govorijo različne jezike. Če se ž njimi kolikor toliko razume, je storil, kar je mogel. Pri teh razmerah je pravi pomen naroda v državi skrajno malenkosten in iz tega nujno izvira teženje narodov po politični moči. (Renner, str. 51.) — Kjer se je zavest posameznih narodov tako okrepila, kakor jo sedaj povsod vidimo, tam država naroda kot takega ne more prezirati. Skupnost upošteva država pri vseh mogočih stanovah, odobrava stanovske naprave, razne zbornice: rokodelske, trgovske, advokatske, zdravniške, inženirske in jim priznava javnopravno veljavo. Tega vendar država trajno ne more odrekati tisti tvorbi, ki močnejše nego kaka druga vez veže nešteta srca, ne more odrekati narodni skupnosti, narodu. Narod kot tak bo moral postati nositelj prava, bo moral biti organsko včlanjen v državo. In to bo seveda vsakemu narodu okrepilo možnost, uveljaviti svojo pravico samoodločbe v okviru države, ki v njej živi.

(Dalje.)

Nemci in veleizdajstvo.

Nemci so toliko časa ponemarnem valjali po ustih veleizdajo, ki so jo očitali Slovincem, da je postala to njihova fiksna ideja in vidijo veleizdajalce že med lastnim nemškim ljudstvom, ki — iz dovolj umljivih razlogov — ni več navdušeno za vojno. A ne samo to, ampak nemški nacionalci so sami sebi sugerirali veleizdajalsko mišljenje in danes gledajo na Nemčijo, kakor bi jih bil krvavi blesk njene ga strašnega orožja začaral. Vse to se je jasno odsvita iz dunajskega dopisa v »Kölnische Zeitung«, kjer čitamo med drugim:

»V nemško-nacionalnih krogih trde z vso odločnostjo, ga igra v protidržavnem ravnanju socialne demokratije nedvomno veliko vlogo inozemski vpliv in da angleški denar ni redil samo stavek začetkom leta, marveč da tudi trajno hujskanje ljudstva proti neizogibnim prehranjevalnim težavam v prvi vrsti oskrbujejo plačanci sporazuma, ki pod krinko sočustvujočih ljudskih prijateljev po gostilnah, kavarnah in tobakarnah sejejo strup nezadovoljnosti označujoč kot krivice življenske stiske Nemce zunaj v nemški državi, za katerih vojni in osvojevalni pohlep, da mora krvaveti in stradati ubogo avstrijske

LISTEK.

42

Nevidni človek.

Angleški spisal H. G. Wells. — Prevel I. M. (Dalje.)

To se ve, da ne moremo ničesar vedeti o podrobnostih tega srečanja. Dogodilo se je ob robu neke gramozne jame, ne dvesto korakov od Lord Burdockove lovske hiše. Vse kaže na obupen boj — poteptana zemlja, številne rane, ki jih je Mr. Wicksteed dobil, njegova zlomljena izprehodna palica — vendar je nemogoče misliti, da bi se bil napad zgodil drugače kakor v morilski blaznosti. Tej teoriji o blaznosti se v istini ni mogoče izogniti. Mr. Wicksteed je bil pet ali šestindeset let star možak, Lord Burdockov oskrbnik, nurnega značaja in zunanosti in najzadnji človek na svetu, ki bi bil mogel izzvati tako strahovitega nasprotnika. Kakor vse kaže, je nevidni človek uporabljal proti njemu železen drog, ki ga je izdrl iz kosa polomljene ograje. Ustavil je tega mirnega človeka, ko je šel mirno domov b kosilu, ga napadel, mu razbil obrambno orožje, mu zlomil roko, ga pobil na tla ter mu razbil glavo.

To se ve, da je moral ta drog izdreti

izdreti iz ograje, predno je srečal svojo žrtev — moral ga je nesti seboj pripravljene v rokah. Po vsej priliki osvitljuje ta poleg tega, kar smo že omenili, samo dve podrobnosti celo zadevo. Eno je okolnost, da gramozna jama ni ležala naravnost na poti Mr. Wicksteeda, marveč malone dvesto korakov od njegovega pota v stran. Drugo pa je pričevanje neke majhne deklice, ki pripoveduje, da je videla na potu v šolo umorjenega, kako je na čuden način »capljala« čez polje proti gramozni jami. Njeno pantomimično posnemanje njegove hoje kaže človeka, ki je zasledoval nekaj pred seboj na tleh in udarjal po tistem s svojo palico. Ta deklica je bila zadnja oseba, ki je videla živega. Izginil ji je izpred očesa na poti v smrt, ker ji je borbo samo zazrivala gruča bukev pa majhna jamičasta udrtna v zemlji.

Ta pripoved spričuje, vsaj po mnenju pisatelja, da umor ni bil docela nameravan. Lahko si mislimo, da je Griffin pač vzel drog seboj kot orožje ali brez premišljene namene, da je ga rabil za umor. Wicksteed je bržčas takrat prišel mimo in uzrl ta drog, ko se je tako nerazumljivo premikal po zraku. Ne da bi količkaj mislil na »nevidnega človeka« — saj je Port Burdok dobrih deset milj daleč — se je bržčas obrnil za drogom. Prav mogoče je, da nemara še sploh ni čul o nevidnem človeku. Po tem takem se lahko mislimo,

da je nevidni človek mirno odhajal, da ga ne bi našli v sosesčini, Wicksteed pa je radoveden in razburjen zasledoval to nerazumljivo se gibajočo stvar ter — udaril po njej.

Ni dvoma, da bi bil nevidni človek iz lahka pustil svojega postaršnega nasledovalca v navadnih okoliščinah. Toda tega, ki je v njej bilo najdeno Wicksteedovo truplo, spričuje, da je hotel to nesrečo, da je segnal svojega nasledovalca v kot med kup pekočih kopriv in gramozno jamo. Onim, ki vpoštevajo izredno razdražljivost nevidnega človeka, si bo lahko predstavljati ostanek borbe.

Pa to je zgolj hipoteza. Edino gotovo dejstvo — pripovedovanja otrok so čisto nezanesljiva — je najdenje Wicksteedovega trupla pa okrvavljenega droga med koprivami. Da je Griffin vrjol drog proč, kaže, da je sprico tega vznemirljivega dogodka opustil svoj namen, za katerega ga je bil vzel s seboj — ako je sploh imel kak namen. Bil je res neznanosko sebičen in brezčuten človek, toda pogled na njegovo žrtev, prvo žrtev, ki mu je ležala v svoji krvi pred nogami, mu je bržčas vzbudil dolgo potlačevani kes, ki mu je za nekaj časa udušil vsakojaki načrt, ki ga je bil morebiti zasnovati.

Po umu Mr. Wicksteeda se je, kakor kaže, obrnil proti nižavi. Pripoveduje o nekem času, ki so da nebi močje

čuli okrog solčnega zatona na nekem polju blizu Fern Bottoma. Glasil se je milo tožeče in smejoče, ihteče in stokajoče, tupatam je tudi vpil. Nekaj čudnega ga je moralo biti slišati. Pomikal se je čez neko deteljišče ter je utihnil proti gričevju.

Med tem je moral nevidni človek nekaj izvedeti o hitri uporabi svoje zaupljivosti do Kempa. Najti je moral hiše zaklenjene in zavarovane, morda se je potikal krog železniških postaj, prežal okoli krčm, in brez dvoma je tudi čital razglaše ter tako nekoliko spoznal, kakšno borbo so pričeli proti njemu. In ko se je bližal večer, so se prikazale tod in tam po polju gruče treh ali štirih mož in lajanje psov se je razlegalo naokrog. Ti človeški lovci so imeli posebno navodila glede načina, kako naj bi se v slučaju boja med seboj podpirali. On pa se je vsem izognil. Lahko nekoliko razumemo njegovo zlovoljo, ki je morala biti toliko večja, ker je sam podal vse informacije, ki so jih tako brez usmiljenja uporabljali proti njemu. Ta dan mu je gotovo upadlo srce, kajti bil je že malone štiriindvajset ur preganjan človek. Po noči pa je moral jesti in spati, kajti drugo jutro je bil zopet ves prejšnji človek, delaven, mogočen, razjarjen in zlovoljen, pripravljen za svoj poslednji veliki boj proti svetu.

(Dalje.)

ljudstvo. Tako dan na dan ponavljano hujkanje seveda ne ostane brez učinka in med neizobraženimi in kratkovidnimi množicami dunajskega prebivalstva kakor tudi med puhlim delom srednjega stanu je strup ententine propagande že začel okuževati nemško čustvovanje. Kot vidno znamenje za to na tujajo v odločno nemško mislečih krajih n. pr. pomanjkanje živega veselja o priliki velikonočnih zmag na zapadu, ko je bilo le malo zasebnih hiš okrašenih z zastavami.

Kako daleč so padli Nemci kažejo na izvajanja, ko se dopisnik poteguje za vernost — jodovstva v Avstriji.

Politično imajo ti avstrijski Nemci (meščanski in kmetijski sloji, ki so še do kosti nemški, kakor pravi dopisnik, o. u.) svoje zastopstvo v nemško-nacionalni in krščansko-socialni stranki; zadnja je žal pomešana z antisemitizmom, ki je pripravljen in sposoben, da odbije nemško židovstvo, namesto da bi njegovo znatno duševno in gospodarsko moč pridobili in izkoristili za nemško stvar. Ta skozi in skozi nemški narodni del preživlja veliko vojno v popolnem soglasju z nami, navdušuje se ob zmagah nemškega orožja na zapadu kakor tudi ob že pridobljenih uspehih na frontah monarhije, ne ogreva se nič manj za to, da ostane Alzacija-Lorena pri nemški materni zemlji, kakor za obrambo Trsta in Tridenta proti italijanskemu pohlepu.

Potem odpira dopisnik znane nemške namisljene rane in odkriva vsenemške želje:

»Slabost avstrijskih vlad nasproti drznosti slovanskih narodnih delov, ki imajo ves svoj napredek vendar-le zahvaliti samo nemški vzgoji in nemškemu značaju avstrijske države, je primešala nemškoavstrijskemu narodnemu čustvu veliko kapljico grenkosti in izkušnje vojnih let so to čustvo le še okrepile. Težko je umejeti, da vladajoči krogi že davno niso spoznali nevarnosti vse prevoljnega popuščanja na račun nemštva, kot zgodovinskega plemena in temeljnega jedra cesarske države, najzvestejšega in najzanesljivejšega, duševno in gospodarsko najprizadevnejšega dela narodov. Kajti ne more biti drugače, nego da neprestano politično zapostavljanje nemštva v Avstriji povzroči, da se bo čimdalje bolj odvajalo in čimdalje bolj hrepenelo po ožji zvezi s srečnejšimi soplemeniki v nemški državi, kar bo odločno škodovalo notranji moči monarhije same.»

»Avstrijsko nemštvo — tako piše dopisnik na drugem mestu — »se v svoji narodni stiski hrepenče ozira po sočustvovanju in podpori in se zanaša, da mu more priti oboje le iz Nemčije, ker je nemštvo v donavski deželi tako oslabiljeno, da stoji pred nevarnostjo, da bo popolnoma potlačeno in kot politični činitelj izključeno, ako mu soplemeniki v nemški državi ne ojačijo hrbtnice. Prizadevno zanimanje Nemcev v nemški državi za ohrano in okrepitev tostranskega nemštva je pa tudi v prid avstrijske cesarske države sploh potrebno in zaželeno, ker je bila tista moč, ki je tu vezala in držala skupaj, vedno le pri Nemcih in bo ostala tudi v bodoče — dokler bo seveda Avstrija — nemška.

„Dramatično društvo“ v Mariboru

Maribor, dne 12. maja.

Tukajšnje »Dramatično društvo« je imelo včeraj svoj šesti redni letni občni zbor, ki je bil izvanredno dobro obiskani.

Ker je gledališko dvorano zasedla vojaška oblast, društvo od izbruha vojne ni moglo več prirediti predstav in je bilo tudi sicer prisiljeno, da je prekinilo vsako delovanje. Društveno finančno stanje je bilo zelo neugodno. Imelo je preko 3000 K dolga. Odbor se je vsled tega obrnil na upnike, da bi odpisali del dolga in obenem začel nabirati prostovoljne prispevke. Več upnikov se je tudi odzvalo prošnji. Posojilnica je odpisala 300 K. Cirilova tiskarna 176 K, nekateri drugi upniki — namreč trgovci — manjše zneske. Z odpisom upnikov in nabiranimi prispevki se je društvo polagoma opomoglo, dolg v znesku 3000 kron, ki ga je društvo imelo leta 1914/15 je poravnano in ostane še preko 100 kron gotovine. Poleg tega pa je inventura (garderoba) vredna danes najmanj 50.000 kron. Razvila se je zelo živahna in zanimiva debata. Dr. Koderman in dr. Rosina sta povdarjala, da ima na sedanjem ugodnem finančnem stanju društva največ zaslug dosedanjji blaginjski profesor Voglar.

Vojaška oblast je bila obljubila, da se »Narodni dom« izprazni že 1. ali 15. maja in bo torej »Dramatično društvo« imelo na razpolago gledališko dvorano. Toda sedaj je pa ista oblast karnaenkrat izjavila, da se »Narodnega doma« za sedaj še ne more izprazniti.

Poslanec dr. Verstovšek pov-

darja, da so se poslanci mnogo trudili, da bi dosegli izpraznjenje gledališke dvorane. Toda dosedaj zastoj. Očividno nočejo imeti gledališča Slovencev. Povdarja, kako ljudstvo hrepeni po izobrazbi, za kar je ravno gledališče najprimernejše sredstvo. Treba zato, da se odbor pripravlja za jesensko sezono. Dobra predstava more v narodnem oziru dostikrat doseči več, nego deset shodov.

Profesor Pirce povdarja, da bi se moglo tekom poletja, dokler ne bo na razpolago gledališka dvorana, prirediti koncerte in slične prireditve v veči Narodnega doma.

Gospod Rajh priporoča, naj bi »Dramatično društvo« prirejalo predstave tudi v okolici.

V novi odbor so bili izvoljeni: predsednik profesor Voglar; odborniki Ahtik, Drogenik, Jarh, Marin, Novak, Rajh, dr. Poljanec, Zafosnik; namestniki: dr. Strmšek in Resnik ter pregledovalca računov Pišek in Prelóg.

Končno je bil na predlog profesorja Marina izvoljen dosedanjji služni predsednik in intendant za častnega člana.

Gospodarska pogodba z Rumunijo.

Dunaj, 14. maja. (K. u.) Danes je bila objavljena avstrijsko-ogrsko-rumunska gospodarska pogodba k bucareški mirovni pogodbi.

Člen I. Pogodbo sklepajoči deli so edini v tem, da se z mirovnim sklepom konča vojska tudi na gospodarskem in finančnem polju. V prihodnjem času, ki je potreben, da se premagajo vojne posledice in nanovo uredi razmere, se zavežejo pogodbo sklepajoči deli, da ne bodo delali nobenih težav pri pridobivanju blaga z vpeljavo visokih carin in so pripravljeni takoj se pogajati, da se, v kolikor je mogoče, med vojaško določene carinske oprostitve začasno obdrže še naprej in še bolj razširijo.

Člen II. V kolikor se blago, ki leži v nevtralnih državah in ki izvira iz ozemelj Avstro-Ogrske ali Rumunije, ni smelo izvažati, naj se take odredbe razvoljavijo. Pogodbo sklepajoči deli se tedaj zavežejo, da bodo vlade nevtralnih držav o tej razveljavi takoj obvestile.

Nadaljni členi določajo, da se takoj obnovi pošta, brzojavna in telefonska zveza, da se podaljša pogodba z avstrijsko tobačno režijo glede dobave tobaka z leta 1911. do 1930, pri čemur ponudbene cene ne smejo presegati nabavnih stroškov za več kot 15 odstotkov.

Nadaljni člen določa, da bo Rumunija sklenila železniško konvencijo, da se železniški promet enotno uredi. Za uvoz in prevoz avstrijskega in ogrskega blaga se do 31. decembra 1930 ne smejo zahtevati višji tovorni tarifi, kot so določeni na podlagi dne 1. julija 1916 uveljavljenega lokalnega tovornega tarifa rumunskih železnic.

Nadaljni člen določa, da smejo avstrijski in ogrski državljani, akcijske in druge družbe pridobivati premično in nepremično premoženje po mestih, da smejo za trgovino, obrt in prometna podjetja potrebno nepremično premoženje v podeželnih občinah za dobo 30 let najeti in ta čas z njimi razpolagati. Avstrijskim in ogrskim državljanom, ki so imeli v Rumuniji že pred vojsko posestva, ostane ta lastninska pravica neomejena na podlagi rumunskih deželnih zakonov.

Do uveljavljanja zadevnega sklepa petrolejske pogodbe ne bo Rumunija pri izvozu surovega olja in petrolejskih pridelkov v Avstro-Ogrsko pobirala niti izvozne carine, niti ne bo prepovedala ali omejila izvoza tega blaga.

Glede osebnega in tovarnega prometa in javnih oddaj se ne sme delati nobene razlike med prebivalci ozemelj pogodbo sklepajočih delov, ki bodo skrbeli, da se bodo za osebni in tovarni promet na podlagi dejanskih potrebščin določili direktni tarifi.

Podlaga za železniški promet med pogodbo sklepajočimi deli tvori mednarodna pogodba o železniškem tovarnem prometu z dne 14. oktobra 1890 v obliki, ki jo je imela dne 1. avgusta 1914.

Nadaljni člen določa, da se smatrajo donavska pristanišča med vstevši Brailo in Črnim morjem tudi kot morska pristanišča.

S to dodatno pogodbo izpremenjena trgovinska pogodba naj ostane v veljavi do 31.12. decembra 1930 in po tem času do poteka enega leta po odpovedi od strani ene ali druge udeležene stranke. Samo glede carine pri uvozu v pogodbeno carinsko ozemlje obeh držav avstrijsko-ogrsko monarhije si pridrži Avstrija-Ogrska od 30.17. decembra 1919 naprej trimesečno odpoved.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Vojna poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. maja. Uradno se poroča: Bojno delovanje ob italijanski fronti je enako onemu poslednjih dni.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. maja zvečer. Uradno: Uspešni krajni sunek smo izvedli v angleške črte na severnem bregu Somme ob česti Bray—Corbis.

Izjavili so se sovražni protinapadi. Sicer nič novega.

Berlin, 14. maja. Uradno. Zahodno bojišče: Na bojni črti je ponehaval v ranih jutranjih urah zjutraj močnejše izvajano streljanje. Zvečer so na več mestih živahnejše streljali. Po močnem streljanju severno od prekopa La Bassée so poskušali Angličje zvečer močne delne napade na naše postojanke severno in južno od Givenchyja. Napade smo odbili z izgubami za sovražnika. Poizvedovalo se je živahno. Z drugih bojišč nič novega.

Dunaj proti Jugoslovonom.

Dunaj, 14. maja. V včerajšnji seji dunajskega občinskega sveta so zložili z mnogimi podpisi predlog, ki predlaga, naj se predloži vladi sledeča prošnja: »Dunajski občinski svet kot zastopnik mesta Dunaja smatra ustanovitev jugoslovanske države, kakršno zahteva državnoppravna izjava jugoslovanskih poslancev s 30. majnika 1917 za resno nevarnost obstoju monarhije in za nevarno ogrožitev narodnih, gospodarskih in notranjih političnih koristi državo ohranjajočega nemškega naroda v celoti in posebno še Dunaja. Pot v Trst, k morju kot svetovni trgovski cesti se mora zavarovati trgovini in prometu za vse čase. To prometno pot k morju so ustvarili v prvi vrsti nemška trgovina in promet, nemški kapital, nemška podjetnost in nemški davčni goldinarji; privedli so Trst k sedanjemu napredku in k sedanjemu cvetočemu razvoju; južne pokrajine monarhije so oplojili in jih pospeševali v kulturnem in v gospodarskem napredku. Južna ozemlja monarhije niso čisto slovansko ozemlje, marveč tvorijo deloma stara nemška kulturna tla. Veleposestvo, trgovina in plovba, rudarstvo in industrija so še dandanes večinoma v nemških rokah. Dunajski občinski svet ugovarja slovesno proti državo razdirajočemu namenu ustanovitve jugoslovanske države in zahteva iz razlogov enakopravnosti ustanovitev nemške mornariške šole v Trstu za desetmilijonski narod Nemcev v Avstriji. Dunajski občinski svet vidi končno v zvezi zvezi monarhije z Nemčijo edino varstvo za državo in popolno jamstvo trajnemu miru in srečni bodočnosti svojih narodov.«

Politične novice.

Shod v Trbovljah. Na binkoštno nedeljo ob 2. uri popoldne govori v Trbovljah pri Špancu načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec, z njim pridetata državna poslanca dr. Vladimir Ravnihar in dr. Ivan Benkovič. Shod bo sijajna manifestacija za jugoslovansko deklaracijo.

Poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek sta bila dne 8. t. m. poldrugo uro v avdienci pri notranjem ministru Toggenburgu, kjer so razpravljali o raznih notranjopolitičnih vprašanjih.

Čehi in Seidler z vlado. Kakor smo že včeraj poročali, je ministrski predsednik dr. Seidler povabil načelnika Češkega svaza Staneka in podpredsednika Tusarja na razgovor. Stanek je poslal Seidlerju naslednje pismo: »Vaša ekscelencija! Po posvetovanju s predsedstvom Češkega svaza si dovoljujem Vaši ekscelenci sporočiti, da odklanjamo vsako pogajanje o naredbi, ki jo namerava vlada samovoljno izdati za Češko radi ustanovitve okrožnih glavarstev. Izrecno poudarjamo, da ugovor proti temu nasilju ne prepene nobene ga pogajanja. Poslužili smo se vseh sredstev, da bi vlado in ustavna odgovorna mesta najnataneje poučili o posledicah. Zdi se, da je bilo vse to zastoj, tudi skromen predlog, da bi pred izdajo te naredbe vprašali zbornico, je bil odklonjen. Zadnji trenutek svarimo pred to enostransko, protustavno naredbo, ki bo občutljiv notranji položaj zelo motila, ki ne izhaja iz soglasja obeh narodov, ki je edino-le plačilo za pridobitev nemškega razpoloženja. Predlogo moramo smatrati kot poskus, da se potom oktroi ustvarijo dejstva proti češkemu narodu. Bodočnost bo vnovič dokazala, da hujkanje češkega naroda in poslancev, ki so za svojo voljo, da ohranijo parlament v vojski, doprinesli mnogo dokazov, da ta eklatantna krivica ne more ostati brez najostrejšega vsestranskega boja. V imenu češkega naroda protestiramo proti temu, da se namerava iz-

dati popolnoma nepotrebna naredba, ki ne bo prinesla nikake koristi, pač pa bo ogrožala državo. Predsedstvo Češkega svaza: Stanek.«

Cesar in Čehi. »Hrvatska Riječ« poroča z Dunaja: V petek zvečer, po avdienci dr. Zolgerja pri cesarju, sta prišla tajna svetnika baron Trnka in dr. Zolger še enkrat v avdienco, da še enkrat opozorita na težke posledice oktroja na Češkem in na posledice preganjanja na jugu. Cesarja nista mogla prepričati, da bi imel ta oktroj težke posledice. Od informirane strani se poroča, da je zahteval cesar izjavo čeških poslancev za avstrijsko državo in dinastijo. Imenovana tajna svetnika sta o tem obvestila predsedstvo Češkega svaza.

Češki socialisti za cesarja. »Information« piše: »Prejšnji načelnik čeških socialdemokratskih državnih poslancev Anton Nemec je imel 1. maja v Pragi na shodu pod milim nebom govor, v katerem je omenjal tudi odstop grofa Czernina in vzroke odstopa. Ko je omenil znano cesarjevo pismo, je zaorila tisočera množica: »Živel cesar!« Češki delavci, češki socialdemokratski delavci, ki, praznujoč 1. maj, kličejo: Živel cesar! — v resnici kako razveseljen in značilen pojav! Dinastična lojalnost ljudskih mas je glavica, katero je treba koristno naložiti. Kdor te umetnosti ne razume, ni državnik, marveč »skaza«.

Čehi proti rekvizicijam. V imenu »Českega svaza« je protestiral dne 14. t. m. pri Seidlerju Stanek, ker rekvirirajo v Češki najbrutalnejše in se ne ozirajo na potrebščine kmetov, vsled česar so se že zgodili neprijetni pripetljaji. Prosil je, naj se ustavijo rekvizicije. Pritoževal se je, ker je prepovedala vlada promet z nahrbtniki. Obžaloval je, ker je nakazal vojni žitni prometni zavod Dunaju veliko krompirja, na Prago se pa ni nič oziral. Zahteval je, naj podpira vlada Čeha v skrbi za otroke. Seidler je odgovoril, da vlada ne ovira prometa z nahrbtniki in da ukrene precej tozadevne ukrepe.

Razdelitev okrožij na Češkem. V parlamentu se je govorilo dne 14. t. m., da je odgovodila vlada izdajo odredbe o okrožnih glavarstvih v Češki čez Binkošti. Čehi so sodili, da je podaljšani rok še dlje, ker namerava vlada počakati za svoj eksperiment primerne trenutka. Nemški poslanci so trdili, da govorice niso resnične in da izide odredba že pred Binkošti. Predsednik poslaniške zbornice dr. Gross je izjavil voditeljem nemških strank, da ne more za poletno zasedanje zbornice ničesar ukreniti, ker ni še vlada ničesar izjavila.

Strah Nemcev pred Čehi. Velenemški časopisje zopet besni in divja: Čemu? V zgornji Avstriji kupujejo Čehi posestva. Posebno Gallneunkirchen je v nevarnosti, ker so nakupili Čehi tam veliko posestev. Seveda so Velenemci vsi pokonci proti »počehovanju«.

Iz gosposke zbornice. Na posvetu ustavoverne stranke gosposke zbornice je bilo navzočih dne 14. t. m. 38 članov. Razpravljali so o nameravani odredbi okrožnih glavarstev v Češki. S poučene strani se je povedalo, da odredbe ne izdajo v teh dneh. Čehi namreč praznujejo zdaj praznik deželnega patrona sv. Janeza Nepomuka, 300letnico pričetka 30letne vojske in 50letnico Narodnega divadla. Vlada se opira na češko občutljivost in zato pred Binkošti ne izda odredbe. Pritoževali so se tudi nad birokratičnim central in grajali njih organizacijo.

Cesarske brzojavke. Dunaj, 14. m. (Kor. ur.) Nj. Velikanstvo cesar je poslal cesarju Viljemu naslednjo brzojavko: »V trenutku, ko na poti domov zapuščam blagoslovljena tla nemške države, mi je resnična srčna potreba, da Te še enkrat najtoplejšje pozdravim in se Ti najsrčneje zahvalim za ne samo dobrotni, marveč v resnici pravi prijateljski sprejem, ki sem ga včeraj našel pri Tebi. Zelo zadovoljen z razgovorom, ki je izraz najinega soglasja, Ti od srca in v zvestem prijateljstvu kličem: Na skorajšnje svidenje. Karel.« — Nato je cesar Viljem odgovoril: »Hvala lepa za Tvojo prijazno brzojavko. Srčno se veselim, da si zadovoljen s Tvojim tukajšnjim obiskom. Tudi meni je bilo v veliko veselje, da sem Te videl in da sva v najinih podrobnih razgovorih vnovič ugotovila najino popolno soglasje v vseh vodilnih ciljih. Njih uresničitev bo našim državam prinesla velik blagoslov. Upam, da se bom kmalu mogel odzvati Tvojemu dobrohotnemu pozivu. Srčne pozdrave Ziti in Tebi. V zvestem prijateljstvu — Viljem.«

Zakaj se je poglobila zvezna pogodba med Avstro-Ogrsko in Nemčijo? Glasilo ogrske vlade »Pester Lloyd« navaja za poglobitev pogodbe osrednjih velesil med drugim: Moderni narodi bodo ostali

po vojski približno taki, kakršni so bili prej. V jedru so zdravi, polni energije, bogati inteligence, le Rusija je omagala, a ne ve se, kakšen razvoj ji je še namenjen. Na zahodu se kaže bodočnost jasnejše. Sovražstvo Francije proti Nemčiji je zgodovinsko; njene državne je zapeljalo vedno hrepenenje po Reni. Anglija ne zaupa novi vesili Nemčiji. Vojskovala se je nad sto let s Španjo in z Nizozemsko za trgovinsko nadoblast, dvesto let je napadala Francijo, dokler jo ni uničila kot kolonialno vele-silo. Vojska je poostila položaj. Nemčiji nima nobenega drugega zanesljivega prijatelja med evropskimi vesilami, kakor Avstro-Ogrsko. Tudi v miru se mora zato nasloniti na njo. Kljub strašnim porazom se napadalo narodno veselje Srbije, Rumunije in Italije najbrž ni izživel.

— **Cesar Karel v Carigradu.** »Informa-tion« poroča: Turški poslanik Hussein Hilmi paša je odpotoval v Carigrad, da tam vodi priprave za nameravano poto-vanje našega cesarja.

— **Izdajstvo pri Carzanu.** »Informa-tion« piše: »Afero Carzano — neki slo-venški profesor in nekaj Čehov je, kakor trdi baron Conrad pl. Hötzendorf, zagre-šilo izdajstvo — zopet strastno izrabljajo. Če so res to storili, potem najstrožji izraz obsodbe takega dejanja ni dovolj oster. Sam referat ali spis pa še ni nikak neiz-podbiten dokaz. Vemo za slučaj, da je bila proti nekemu nastavljenju v visoki službi podana od istega armadnega poveljnika podpisana obdolžitev, ki se je izkazala kot popolnoma neutemeljena. Tudi če bi bila krivda Slovenca in nekaterih Čehov dokazana, se ne sme izrabljati za agita-torična, hujskajoča in splošno osumljajoča obrekovanja, kakor žal to dela del nem-škonacionalnih poslancev in listov. Kar so posebej Slovenci v tej vojski storili in trpeli, je nad vsako hvalo vzvišeno in pri-znano. Če se dejansko najde med čredo garjeva ovca, se mora izločiti. Štabni na-čelnik polkovnik Redl je izvršil strašen zločin na obrambni sili monarhije, najgrši zločin, ker ga je storil radi plačila. Bil je Nemec; njegov slučaj so obravnavali kot osamljen slučaj in nihče ni izvajal kakih posledic proti Nemcem. Če je prof. Pivko izdajalec, ni izdajalec slovenski na-rod, čigar zvestoba do cesarja je čista nasproti vsem očrntvam in obdolžitvam.«

— **O cenzuri.** Da je cenzura v Av-striji in posebej pri nas v Ljubljani nez-nosna, čivkajo že vrabci na strehi. Se celo dunajski »Reichspost«, ki sama pra-vi, da je cenzura v vojski potrebna, se je v ostrem članku spravila nad cenzorja, ker ji je pobilil govor profesorja Edgaria Meyerja na »Volkstagu« v Sterzingu. Ne-kateri listi so govor prinesli, »Reichs-post« je bila pa zaplenjena. Kako bi šele »Reichspost« tožila, če bi jo meril dunaj-ski cenzor z istim vatlom, kakor meri ljub-ljanski cenzor slovenske liste. Seveda, kar je dovoljeno Nemcem, to ni dovoljeno Slo-vencom.

— **Hrvatski sabor.** V ponedeljek, 13. maja, se je nadaljevala debata o indemi-niteti. Govoril je frankovec dr. Frank. Nje-gov govor je bil poln denunciacij in je z vsjo silo denuncijanstva napadal jugoslo-vansko gibanje.

— **Za splošno narodno politično orga-nizacijo na Hrvaškem.** V nedeljo, dne 12. maja, so zborovali v Zagrebu množično Hr-vati in Srbi, pristaši narodnega edin-stva in ujedinjenja, ki niso danes v no-beni stranki. Na tem sestanku so se po-svetovali o potrebi in načinu izpeljave splošne narodne politične organizacije. V ta namen so izvolili odbor 10 oseb, ki naj napravi načrt organizacije. Za predsednika je izvoljen dr. I. Krstelj, za tajnika dr. Srgjan Budisaljevič.

— **Opozicija v mladočeski stranki.** »Našinec« poroča, da bodo mladočeski poslanci, ki ne soglašajo s pisavo »Narod-nih Listov« pričeli izdajati svoj tehnik »Česka svoboda«, ki postane dnevnik.

— **Bosenski politiki na poti v Prago.** Iz Bosne potujejo v Prago: bivši saborski predsednik Dimović, dr. Sunarić in Voji-slav Šola in poslanci dr. Luka Brajačić, Vjekoslav Jelavić in Kosta Majkić. Zasto-pane so vse politične skupine razen bo-sanskih frankovcev.

— **Smrt bosenskega poslanca.** V vo-jaske bolnišnici v Budimpešti je umrl bo-senski poslanec Stojan Stojčević. Bil je dalj časa na bojišču in v ječi.

— **Ogrski državni zbor o novi zvezi monarhije z Nemčijo.** Grof Mihael Karo-ly je vložil v seji ogrske poslaniške zbor-nice dne 14. t. m. novo interpelacijo o novi zvezi monarhije z Nemčijo. O interpelaciji danes razpravljajo nujno.

— **Volilni kompromis na Ogrskem.** Wekerle je sklenil s Tiszo v zadevi volil-ne preosnove kompromis na posvetu z grofom Tiszo, Teleszkyjem in Baloghom. Po kompromisu se spremeni besedilo §§ 1., 2., 3. in 4.; uvede se novi § 6.; doseda-lji § 6. postane § 8. Bistvene spremembe so sledeče: Volilna pravica se naveže na stalno bivališče. Voliti bodo smeli tisti, ki so izpolnili 6 razredov ljudskih šol. Prvot-na vladna predloga je zahtevala 4 razrede,

a tisti, ki znajo ogrsko, dobe volilno pra-vico s 4. razr. ljudske šole. Posestniki 8 orolov zemlje dobe tudi volilno pravico. Volilna pravica je navezana na 6mesečno bivanje ali na stanovanje v eni in isti ob-čini ali če se v 6. mescih le enkrat preseli iz ene v drugo občino. Izvzeti so državni, komunalni ali uradniki društev in ustanov, ki morajo polagati javne račune, duhovni-ki, profesorji in učitelji, stalni nastavljenici, člani deželnega gledališkega društva. Vo-lilno pravico dobe posli, kajzarji, delavci, tobačniki, poljski, vrtnarski, vinogradniški delavci in nadzorni ali vodilno osebe go-spodinjstev, če v zadnjih petih letih, če tu-di v odmorih služijo pri enem gospodarju vsaj tri leta. Glede na žensko volilno pra-vico se je določilo. Volilno pravico ima vsaka ženska, ki je spolnila 24. leto in je ogrska državljanka, ki zna brati in pisati in je absolvirala 4. razred meščanske šole. S kompromisom v zadevi volilne preosno-ve se je sklenilo tudi poddržavljenje uprave, ki je bila do zdaj na Ogrskem samo-upravna.

— **Skoropadski se naslanja na Nem-čijo.** Skoropadski je te dni v Kijevu prire-dil pojedino, katere so se med drugimi udeležili tudi vojvoda Leuchtenberg, mini-strski predsednik Lysogub in upravitelj zunanega ministrstva Poltov. Med razgo-vorom o notranjem položaju je Skoro-padski izjavil nekemu nemškemu časni-karju: »Z vsjo resnobo in čisto oficialno, v navzočnosti ministrskega predsednika in upravitelja zunanega ministrstva vabim potom Vašega lista nemške socialne demok-rate, naj pošljejo tri člane v Ukrajino. Jamčim za to, da bodo najboljši sprejeti in na noben način ovirani. Lahko bodo videli vse, vse preskusili in z vsakim govorili in potem naj kot socialno poučeni in odkriti moške razglase resnico. Tesna naslonitev na Nemčijo ni samo notranja potreba, ki tiči v lastnem interesu Ukrajine, marveč je za sedaj in pozneje nujna potreba real-ne politike v obojestransko korist. Ne vem, od koga bi se za našo državno upravo več naučili in imeli več koristi kot od Nem-cev.«

— **Rumunski kralj o sklenjenem miru z Rumunijo.** Kralj Ferdinand je brzojavil ministrskemu predsedniku Marghilomanu: Vzajem na znanje v Bukareštu skle-njen mir. Zahvaljujem se Vam in ostalim rumunskim delegatom za izpolnjeno težko in požrtvovalno delo, ki ste ga izvedli v varstvo naših pravic v bolestitih trenutkih. Kot kralj in Rumun popolnoma zaupam bo-dočnosti mojega vrlega in hrabrega ljud-stva. Zahvaljujem se Vam na zagotovitvi županja, v napredek in moč dežele pod mojim in vodstvom dinastije.

— **Revizija mirovne pogodbe z Ru-munijo.** V spodnji angleški zbornici je iz-javil zunanji minister Balfour: Anglija je dosegla, da bo delala na bodoči mirovni konferenci za revizijo trdih mirovni-pogojev, ki so jih naložili Rumuniji.

— **Za srečen konec vojske** je odredil predsednik Wilson dne 30. majnika splošni dan pokore, molitve in posta.

— **Škotska zahteva samoupravo.** »Tims« poročajo, da je zahteval narodni od-sek, ki je odgovoren za škotsko homerulo, o kateri se je vršilo drugo branje 1. 1913., naj vlada formulira irsko homerulo in naj ustvari podobno postavlo precej tudi za Škotsko in naj uvede federativni način vladanja v Veliki Britaniji.

— **Glas nemškega lista o predavanju hujskača Malika.** »Hlas« piše: Te dni je predaval v Olomucu poslanec Malik o svo-jem ruskem vojnem ujetništvu in o padcu Przemysla. Kako je znani nemški nacio-nalec govoril, je lahko posneti po poročilu olomuškega »Mähr. Tagblatt«. Malik je v njem češke, slovenske, rusinske in itali-janske častnike počrnil tako, da omenjeni nemški list sam pravi: »Nam se tako zdi, da je bila doba za tole predavanje pre-zgodnja zato, ker bi se i koncem strašne vojske morali varovati vsega, kar bi ute-gnilo užigati sovraštvo med narodi, ki je že tako do vrhunca prispelo. Te dni bo pre-daval Malik v Brnu.

Dnevne novice.

— **Vojaške duhovniške vesti.** Vojni nadkurat Hubert Rant je imenovan za vojnega superiora 2. razreda. Profesor 2. razreda Ernest Terstenjak je imeno-van za profesorja 1. razreda. Mornariški superior Ivan Koršič je pomaknjen v 6. činovni razred, mornariški župnik Anton Jarc pa v 7. činovni razred.

— **Katol. del. društvo na Jesenicah** uljudno naznanja, da se igra s petjem v petih dejanjih »Reveček Andrejček« ne po-navlja, kot je povedano na vabilih, na bin-koštno nedeljo in ponedeljek zvečer, am-pak prvič na binškoštni ponedeljek, dne 20. maja t. l., ob 4. uri popoldne, in drugič v nedeljo, dne 2. junija t. l., ob 8. uri zve-čer v »Delavskem domu« na Savi. Prire-ditev na binškoštni ponedeljek popoldne je v prvi vrsti namenjena tujcem, ki lahko pridejo na Jesenice s vlakom dopoldne in se z večernimi vlaki ob pol 9. in 10. uri zopet odpeljejo. — Vabimo torej uljudno

Blejske, Bohinjske in podeželane, da se ude-leže predstave v obilnem številu. — Od-bor.

— **Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.** Poverjenike prosimo, naj odboru v krat-kem pošljejo še zaostale nabrane prispev-ke in naznanijo število udov, da moremo sestaviti letno poročilo. Opozorjamo na naš »Apostolski molitvenik«.

— **Volitev župana v Krškem.** Name-sto bivšega župana dr. Janka Hočevarja, ki je bil imenovan za ravnatelja Vojnokre-ditnega zavoda v Celovcu, je bil izvoljen za župana Ivan Golob, posestnik v Krškem.

— **Odlikovanje.** Vlč. g. Josip Potokar, župnik v Trzinu, je bil te dni odlikovan s častnim znakom III. razreda Rdečega kri-ža z vojno dekoracijo.

— **Kadilnikovo kočjo na Golici** otvori Slovensko planinsko društvo dne 19. t. m.

— **Imenovanja.** Za nadporočnike so imenovani poročniki: Schiffrer Anton in Tschinkel Oton, oba pri 17. pp.; Marin-kovič Maks, 2. gor. strel. p.

— **Za poštarje.** Na brzojavno inter-vencijo zaradi zakasnelih izplačil enkrat-nih doklad, je c. kr. poštno ravnateljstvo društvenemu predsedniku brzojavno spo-ročilo, da je ministrstvo določilo rok do 15. maja in so se nakaznice že razposlale. Pri delitvi »dobrot« moramo biti vedno zadnji, ne tako pri delu. Tudi to se bo mo-ralo spremeniti! Za enako delo imamo brezdomno pravico tudi do enakega pla-čila.

— **Postojnska Čitainica** proslavi na binškoštno nedeljo svojo petdesetletnico. Na sporedu so pevske točke, deklamacija in veseloigra »V Ljubljano jo dajmo!«. K prireditvi vljudno vabi nje prijatelje, na-rodna društva in slavno občinstvo odbor.

— **Železniška nesreča v Ptuj.** Dne 14. t. m. zjutraj ob 3/5. uro je brzovlak, ki je privozil s Pragerskega, zavozil v tovor-ni vlak. Obe lokomotivi in 7 do 8 vagonov je vsled trčenja deloma nerabnih, deloma popolnoma razbitih. Ubite so tri osebe, en železničar je težko ranjen. Tudi nekaj ži-vine je poginilo.

— **Zlata poroka.** Anton Zmuc, grajski logar pri turjaški grajščini in Jera Zmuc sta obhajala 12. t. m. na Turjaku svojo zlato poroko.

— **Kap je zadela dvornega svetnika** prof. Otokarja barona Chiarija, načelnika baryngološke klinike na Dunaju. Bil je takoj mrtev.

— **Umrli** je dne 8. maja na Jesenicah nadpaznik c. kr. finančne straže gosp. J. Hodnik.

— **Železniška nesreča.** Iz Sarajeva poročajo, da se je ob hercegovsko-dalma-tinski meji zgodila velika železniška ne-sreča. Vsled trčenja dveh vlakov je sko-čilo s tira sedem vagonov, dva sta padla preko nasipov. Deset oseb je težko ranje-nih.

— **Porotne obravnave v Celju.** Dne 13. t. m. so se pričele v Celju porotne ob-ravnave. Na sporedu je 7 obravnav. Po-nedeljek, 13. maja Ana Zadražnik, uboj; torek, 14. maja, Matej Sirk in Franc Su-panc, tatvina in Jos. Urek, poneverba; sredo, 15. maja, Rudolf Zlobic in tovariši, požig in tatvina; četrtek, 16. maja, Matej Škerbec in Marija Lipaj, tatvina; petek, 17. in sobota 18. maja, Jožefa Baumkirch-ner in tovarišice, umor.

— **Železničarji postaje Rakek** prirede dne 19. maja ob treh popoldne pri g. Še-varju šaljivo loterijo s prosto zabavo v ko-rist občinskim revežem, ki so vsled vojne posebno prizadeti. Vstopnina 60 vin. za osebo. Zbog blagega namena se sl. občin-stvo vabi k obilni udeležbi.

— **Hazardne igre v Budimpešti.** Vo-jaska policija v Budimpešti je prišla na sled, da skoro po vseh večjih kavarnah igrajo hazardne igre za mnogo tisoč kron. V neki kavarni so zaplenili banko z vse-bino 40.000 kron. V neki drugi kavarni so aretirali dva trgovca, ki sta igrala za 7000 kron.

— **Poštni promet s Finsko.** Odslej se morejo tudi blagovni vzorci po potu čez Nemčijo in Švedsko pošiljati na Finsko. Pristojbine so one svetovnega poštne-ga društva.

— **Masaryk v Ameriki.** Dunajski listi poročajo, da je dr. Masaryk došel iz Ru-sije v Chicago.

— **Vojaški konji za poljedelce.** Vojno ministrstvo je odredilo, da se bodo v svr-ho pospeševanja poljedelstva oddajali vo-jaske konji v zasebno uporabo. Reflektan-ti dobe konje pri razpečevalnici konj (Pferdeverwertungsstelle) v Ljubljani pro-ti podpisu reverza. Za to potrebna navo-dila se lahko ogledajo pri zgoraj navedeni razpečevalnici konj.

— **Rekvizicije v Rumunski.** Avstrijski državljani, ki so bili po rumunskih četah v Rumunski okodovani vsled rekvizicij brez potrdil, naj se v ta namen, da se jim napravijo nadomestna potrdila ob navedbi natančnega načina in morebitnih prič obr-nejo na posedovalnico za obrambo avstrijs-ke imovine v inozemstvu. (Schutzstelle für österreichische Vermögen im Auslande in Wien I., Stubenring Nr. 81.

— **Prošnje do ujetnikov, ki so se vr-nili iz Rusije.** Kdor ve kaj o Jožefu Ko-širju, mlinarju iz Škofje Loke (domobran-ski pešpolk 27, ujet 27. avgusta 1914), naj blagovoli naznaniti Ižanki Košir, mlin, Šk. Loka. — Vanda Čebular, Celje, Dolgo po-lje, pozveduje po svojem soprogu Danielu Čebular, ki je služil pri 47. pp. ter bil 8. septembra 1914 pri Grodeku ranjen in ujet. Začetkom je bil v Ver. Evac. Spital 32 v Nižjem Novgorodu. — Marija Topo-lave, Ljubljana, Florijanska cesta 38, po-zveduje po Ivanu Prazniku, ki je služil pri 27. domobr. pešpolku. Ujet je bil avgusta 1914. Zadnjič je pisal 31. dec. 1914 iz Si-birije. — Fr. Velikonja, cestni mojster v Nabrežini 209, pozveduje po svojih bratih Ivanu Velikonja, ki je služil pri 97. pp., 11. stot., in pisal zadnjič iz Galicije de-cembra 1914, ter Andreju Velikonja, ki je bil v ujetništvu v Omsku in je zadnjič pi-sal decembra 1915.

Primorske novice.

— **Podbrdo.** Dne 11. t. m. zvečer je tukajšnji voditelj c. kr. tolm. sodnije g. sodni svetnik Just Dietz nevarno pone-srečil. Iz gostilne grede, kjer je bil na hra-ni, je stopil v temi na rob, trhlenega, brezograjnega, lesenega mostu čez Bačo, se udrl, padel v vodo in tako nesrečno zadel ob kamen, da si je zlomil levo nogo nad členkom. Za silo ga je obvezal tu-kajšnji orožniški stražmojster, drugo ju-tro so ga odpeljali v Celovec. — Bog daj, da bi dobri gospod, ki je zelo priljubljen, čuti z narodom in je dobrega srca, kmalu okreval in opravljal svojo službo. Ni čuda, da se pri razdrapanih potih brez vsake razsvetljave v temnih nočeh zgodi taka nesreča. — Nedavno se je ponesrečila neka gospa celo na postaji. V temi je zašla na rampo, padla med relse in si nogo iz-pahnila. Naj se vsaj z razsvetljavo v tem-nih nočeh preskrbi za varnost ljudi — če-tudi Slovencev.

— **Nujno vprašanje na goriški deželni odbor.** V začetku januarja t. l. je bil od-merjen državni prispevek kot podpora učiteljstvu za leto 1917. deželnemu odbo-ru. Ker pa ni imel deželni odbor vseh po-datkov od tolminskega učiteljstva, ni mo-gel omenjenega prispevka izplačati. Tu-kajšnji okrajni šolski svet je natančno po-ročilo poslal koncem februarja meseca. Vprašamo slavni deželni odbor, kdaj misli nakazati prispevek? Ali nima že dovolj 2400 K obresti (po 5%) od 144.000 K? — Tolminsko učiteljstvo.

Ljubljanske novice.

— **Ij Ustanovni zborovanji somišljenikov S. L. S. II. okraja (šentjakovski okraj) in V. okraj (Barje)** sta zborovali 14. majnika 1918 ob 8. zvečer v šentjakovski »Pro-sveti«. Zborovanje je otvoril urednik Mo-škerc; za predsednika je bil izvoljen žup-nik Barle, za zapisničarja pa g. Tomaž Tavčar. Izvolila sta se oba okrajnska od-bora. Posl. Gostinčar je poročal o politič-nem položaju. Razvila se je zanimiva raz-prava o gospodarskih potrebah obeh okra-jev in z ozirom na stanovske potrebe so-mišljenikov S. L. S.

— **Ij Ustanovno zborovanje somišljenikov S. L. S. III. (dvorskega) okraja** bo danes zvečer, 15. t. m., ob 8. uri v knjižnici Kato-liške tiskarne, III. nadstropje. Če bi kdo ne dobil vabila, naj pride ponj ob 6. do 8. ure zvečer v uredništvo »Slovenca«.

— **Ij I. ljubljanski volilni (šolski) okraj** bo zboroval jutri v četrtek dne 16. majnika 1918 ob 8. zvečer v knjižnici Katoliške tiskarne, III. nadstropje. Če kak somišljenik ni dobil vabila, ga dobi v uredništvu »Slo-venca« od 8. do 12 ure popoldne in od 6. do 8. ure zvečer, ali pa v pisarni Jugoslo-vanske Strokovne Zveze, Ljudski dom, od 9. dopoldne do 3. popoldne.

— **Ij Redni občni zbor Društva sloven-skih profesorjev v Ljubljani** bo v nedeljo, dne 2. junija t. l., v konferenčni sobi tu-kajšnje I. c. kr. državne gimnazije. Naj-važnejša točka dnevnega reda bo: volitev popolnoma novega odbora, ker je staremu že davno potekla doba.

— **Ij Z učiteljskega.** Vadniški učitelj Anton Lenarčič je imenovan za glavnega učitelja, vadniška učiteljica Marija Stupeca, Gabri-jela Cidrih, Marija Skaberne in Lea Levec za glavne učiteljice s pravno veljavnostjo od 1. avgusta 1917.

— **Ij Boljši kruh.** Od danes naprej se bo pričel peči boljši kruh. Prispelo je iz Ukrajine toliko moke, da se bo množina bele moke za kruh zvišala od 25 na 50%, tako da bo kruh na polovico iz koruzne, na polovico iz pšenične moke. Seveda ne bomo tako srečni v Ljubljani, ampak na Dunaju.

— **Ij Prve češnje na trgu.** Danes so bile na trgu na prodaj prve letošnje češnje kilogram po 10 K. Tudi prve vrtno kole-rabe so prinesli ter jih prodajali 5 koma-dov za 1 K. Enako so jele prihajati na trg tudi prve kumarice, ki seveda niso bile no cenl.

Ij Uradne ure — ali kaj? Prejeli smo: Že dalj časa se čuje govorica, da imajo na našem magistratu smisel samo za gotove kategorije. Najnovejša pa je z otvoritvijo mestnega kopališča, ki se je mimogrede omenjeno — otvorilo brez javnega obvestila in »uraduje« baje od 9. do 12. in od 3. do 6. ure, dostopno torej le osebam, ki imajo cel dan čas, n. pr. zasebnikom, nekaterim trgovcem, potnikom itd., ki si — če treba — lahko privoščijo tudi boljše »Slonovo« kopališče, le za »vprežence« to ni! Prosili smo in moledevali dolgo za kopeli, a zdaj ko je — pa take ure! Ali pri našem magistratu res nimajo smisla za sedanje socialne razmere, ali je ta unikum odredbe namenoma uprizorjen, sicer bi ne trebalo vsaki stvari poprej uradniškega »utemeljevanja« in zavlačujočega razmotrivanja. — Ako si mislijo, da je za »nižje meščane« dovolj ob nedeljah dopoldne, se motijo. Ali bo treba torej tudi tukaj v »vrsto«? — Naj bo vsaj trikrat v tednu od 4. do 7., pa bodo isti stroški, kot so sicer od 3. do 6. ure. — Bo li glas — v puščavi? — Iz občinstva.

Ij Mestna ljudska kopel v Prečni ulici je z današnjim dnem zopet odprta. Cena pršni kopeli je 40 vin., kadni kopeli pa 80 vin. Milo in perilo mora vsaka stranka, ki se hoče kopati, s seboj prinesiti.

Ij Glasom sklepa ljubljanskih bank imajo iste svoje uradne prostore na binokostno soboto, t. j. 18. t. m., zaprte.

Ij Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O zadnji redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, ki se je vršila dne 26. aprila 1918, smo prejeli to-le poročilo: Predsednik proglasi sklepčnost in otvori sejo. Poročilo o bistvenih kurcijah in njih rešitvi iz predsedstva se vzame na znanje. Odbori se zapisnik zadnje seje z dne 12. februarja 1918. Več prošenj za dovoljenje daljših dopustov obolelemu učitelju se sklone po zaslišanju mestnega fizikata priporočiti c. kr. deželniemu šolskemu svetu v ugodno rešitev. Pripoznajo se petletnice, in sicer učitelju Ivanu Petriču peta, katehetu o. Regalatu Cebulju druga in nadučitelju Andreju Vilfanu prva (provizorna). Letno glavno poročilo o stanju ljudskega šolstva ob zaključku koledarskega l. 1917, ki se je iz predsedstva c. kr. deželniemu šolskemu svetu že predložilo, se vzame na znanje. Poročilo o »Dnevnikih zavetiščih« za koledarsko leto 1917 se vzame na znanje in se predloži c. kr. deželniemu šolskemu svetu. Za njih podpiranje v denarju in v naturalijah se ima izreči zahvala c. kr. deželni vladi, deželnemu odboru, mestni občini in c. kr. vojaškemu upravitelstvu. C. kr. deželni šolski svet je naprositi, naj vpele na kranjskih ljudskih in meščanskih šolah zopet svojčas odpravljeno »odliko«. Mestno občino je naprositi, naj dovoli letni pavšalni kredit za nabavo »Spominskih podob« prvoobhajancem na mestnih ljudskih šolah. Uvažuje se resolucija, naj bi se v interesu rednega in celotnega pouka pospešile poprave onih šolskih poslopij, ki jih je vojaštvo že izpraznilo. Potem se seja zaključuje.

Ij Vojni kruh. Prejeli smo: Nič bi ne imeli zoper vojni kruh, saj smo prisiljeni računati z vsemi vojnimi posledicami, ki so vselej bile in bodo slabe. Toda nekaj drugega je, kar bi bilo pa lahko boljše in s tem ustrežneje marsikom, če ne znabiti vsem; to je snaga vojnega kruha. Snaga, lepa beseda, ki pa pri našem vojnem kruhu nikakor ne pride v poštev. Če se dobe v vojnem kruhu treske, pesek, papir, cunje ter gumbi, če se je dobil notri že cel šop las, cel ščurek, če je neki gospod pogoltnil z vojnim kruhom celo šivanko, ki mu jo je moral potegniti iz grla zdravnik, potem se pač lahko reče, da je vojni kruh nesnažen in da ga nihče ne more jesti s slastjo, če je še tako lačen. To je vse zato, ker moke nihče ne seje, dasi se pretresa kdove kod, predno nastane iz nje kruh.

Ij Izkaznice D. Dan na dan dobivamo pritožbe, da pri razdelitvi živil po mestni aprovizaciji le redkokdaj pridejo na vrsto izkaznice D. Prosimo vse pritožnike, naj se tozadevno obrnejo naravnost na mestno aprovizacijo, ki jim bo najlažje dala potrebna pojasnila.

Ljubljanska aprovizacija.

a Govcje meso tudi ob torkih in petkih. Gg. mesarji Kozak Josip, Košenina, Anžič in Cirman, ki imajo največ strank, bodo prodajali odslej dalje poleg sredi in sobot, ob katerih dnevih prodajajo sedaj meso, tudi ob torkih in petkih popoldne od 5. do 7. ure. Seveda naj stranke skrbijo, da se pravilno razdele in da ne bo ob novo naznanjenih urah prevelikih navalov.

a Petrolej. Strankam se naroča, da zakaj nakupijo petrolej na prvi in drugi odrezek petrolejskih kart, ker se po 18. maju ne bo več oddajalo petroleja na prvi in drugi odrezek. Tretji odrezek in petrolejsko karto naj stranke shranijo, ker se bo na iste dobilo še nekaj petroleja in sveče.

a Prodajalci petroleja morajo zanesljivo 21. t. m. predložiti v mestni posvetovalnici vse odrezke za petrolej in pa sporočiti, koliko imajo še v zalogi petroleja, ker se bodo sicer pri mudnem trgovalu izvršile uradne poizvedbe.

Naredno gospodarstvo.

a Prenarejena določila glede nadomestnih konj. C. kr. poljedelsko ministrstvo je določilo, da dobi, komur je poginil na licitaciji kupljen, za vojaško službo nezmožen konj, drugega, ako mu je ta poginil v teku treh tednov po prevzetju (dosedaj je bila ta doba določena na 14 dni). Nadomestnega konja mora pa kupec vzeti najdalje v treh mesecih po nakazilu. Čas se šteje od dne, ko je dobil kupec obvestilo, da dobi nadomestnega konja. Po treh mesecih ugasne pravica do nadomestila.

Izgubljeno in najdeno.

Našla se je moška pelerina. Dobi se pri upravi »Slovenca«.

Ukradeno je bilo včeraj v Sp. Šiški v dekliški šoli fino moško kolo laške znamke z napisom »Turin« na pnevmatiki. Na sumu je nek vojak, ki ga je najbrže kam spravil ali prodal. Proti dobri nagradi naj se naznani na naslov: Kleindienst, župnik, Begunje, Gorenjsko.

Našel se je brevir (pars verna), izdaja iz leta 1906. Dobi se v našem uredništvu. Lastnik ga je zgubil v dolenskem vlakcu.

Bolečine v želodcu; tiščanje in slaba prebava se naglo, zanesljivo in milo odstranijo z rabo »Franz Josef« grenčice.

Bolečine v udih odstranjajo vrbavanja s Fellerjem bol lajšajočim rastlinskim esencnim fluidom z znakom »Elsa-fluid«. Isti prodre skozi kožo, prežene bol povzročujoče prehladne strupe, ker oživlja bolečine, 12 steklenic tega zdravniško priporočene domačega sredstva pošlje franco za 14 K 32 vin, lekarnar E. V. Feller, Stubica, trg Elsa 134, Hrvatsko. — To izborno sredstvo se ne more z ničesar nadomestiti in bi ga torej ne smelo manjkati v nobeni hiši. Tudi Fellerjeve mlo odvajalne »Elsa-kroglice«, 6 skatlic za 7 K 37 vin., so dobre. (eb)

OPOZARJAM cenjeno občinstvo, da je dospela večja pošiljatev

ŠIVALNIH STROJEV in GALANTERIJE.

Prosim torej, kdor je stroj naročil ali se za istega zanimal, da se oglasi čim prej v trgovini

JOS. PETELINCA, LJUBLJANA,

Sv. Petra nasip št. 7.

Tovarniška zalogla šivalnih strojev. 299

Dekle

ki je že več let služila v župnišču,

išče službe kot kuharica

najraje v župnišču ali k samostojnemu gospodu. Gre tudi k mali družini. Navajena je kuhanja, šivanja in splohi gospodinjstva.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 1664.

Prodaja se na Gorenjskem

VELIKO POSESTVO

v lepi legi z električno razsvetljavo, pripravno za vsako obrt. Naslov se poizve pri upravi lista pod številko 1591.

Mladenčič, star 23 let, vojaščine prost, prosi

primerne službe

v kaki pisarni, najsibo v mestu ali na deželi. Zmožen je slovenskega in nemškega jezika. Naslov pove iz prijaznosti uprava tega lista pod št. 1665.

Žveplo za sode

1 kg 36 kron, razpošilja po poštnem povzetju

A. F. Krepek, Maribor, Bismarckstr. 19.

Mala družina (tri osebe) išče

stanovanje

(2 sobi) za meseca julij in avgust, s hrano, na Dolenskem (najraje v Zatičini ali okolici). Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod »Zatičina«.

Mizarški pomočnik

za izdelavo pohištva se takoj sprejme. Stanovanje, hrana oskrbljena. M. Gogala, mizar na Bledu.

Kupim zopet

v vseh, tudi v malih množinah

Selak, orange K 120— za kg
Kafro v kosih » 120— » »
Selak, rubin » 100— » »
Gumi arab., debel » 40— » »
Boraks v kosih » 28— » »
Salmijak v kosih » 24— » »
Smirkovo platno št. 0-6 » 1-10 za pblu.

Kupim tudi bakreni vitriol, beli email, lak, stearin itd.

Jurij Faludi, Budapest,

V. Lipót-körsút 12.

1631 Prosi se dopisi v nemščini.

Naslov za brzojavke: Indicator Budapest.

Svileno blago

LANENE BRISAČE in NAMIZNE PRTE ponuja
TVRDKA PROKOP SKORKOVSKY IN SIN,
1312 HUMPOLEC, Češko.

Vzorci na željo samo direktnim odjemalcem.

Klavirje, harmonije in vse glasbene instrumente

prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, Ljubljana,
Kongresni trg šte. 15.

CUNJE

suknene odrezke stare in nove, kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žaldje, vino, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje

E. KOTZBEK V KRANJU.

Vinski sodi

tudi rabljeni, različne velikosti, se kupijo. Ponudbe na »Rosenkranz«, poštni predal, Ljubljana.

Soja-fižol

najboljše nadomestilo za kavo, se dobi pri SEVER & Komp., preje Peter Lassnik, Ljubljana. 20 gr z navodilom, kako se sadi, stane 80 vin. Pridelek je 40kratni. 1540

Tvrda WANER, krznarstvo Ljubljana

Naznanjam svojim cenj. odjemalcem, da se letošnjo jesen ne bode prevzemala kožuovina v popravilo; torej prosim, da se mi izroči popravilo čez poletje.

KOŽUHOVINA SE SPREJEMA ČEZ POLETJE
V SHRAMBO. 1545

Delavce in delavke

SPREJME TAKOJ v službo strojna tovarna SAMSA & CO. v LJUBLJANI, METELKOVA ULICA 4. Zglaševanje od 4. do 5. ure popoldne.

ZA TAKOJ ali pozneje SE ISČE

stanovanje

za stranko brez otrok z 2 ali 3 sobami v sredini mesta. Kot nagrada se dobi v jeseni nekaj živeža. Ponudbe pod »TRGOVEC 1606« na upravnistvo »SLOVENCA«.

Službe išče

ženska srednje starosti, ki se dobro razume na hišna in zunanja opravila. Najraje gre na deželo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 1595.

Kupujem zmedene

ženske lase

STEFAN STRMOLI, LJUBLJANA,

Pod Trančo šte. 1.

945
POZORI! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt vsak dan samo od 9. do pol 1. ure in v nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne.

Hiša

s sadnim in zelenjavnim vrtom, pripravna tudi za obrt, oddaljena eno uro od železniške postaje na Notranjskem, se prodaja.

Razen hiše se prodaja tudi nekaj njiv in travnikov. Cena nizka.

Kje, pove upravnistvo »Slovenca« pod številko 1626.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z vojnim riziko, otroških dot, rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Prospekti zastoj in poštne prosto. Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

Odda se v najem gostilna pri „Križu“

(prej pri Ferlincu) s 1. novembrom t. l.

Več se poizve pri Ivan Perdanu, Ljubljana.

Ženitna ponudba.

Obrtnik, star 25 let, soliden, izobražen, prijetnega značaja s premoženjem 7000 K gotovine, želi znanja v svrhu ženitbe s premožno gospodično enake starosti. Pisma s sliko, za katero se strogo jamči, se prosijo pod: D. G. 650 na upravo »Slovenca«.

Sladkorne izdelke

kakor karamele, turški med itd. na debelo in drobno priporoča 1637

E. Kaučič

Ljubljana, Florijanska ulica št. 17.

Naprodaj je

45 okroglih miz

za gostilniške vrte. Simon Praprotnik, Ljubljana, Jenkova ulica 7. 1638

Hiša

srednje velikosti z vrtom ali manjša vila v mestu ali neposredni bližini se kupi. Ponudbe na M. V. 15 pošto ležeče, Ljubljana. 1639

V trajno službo se sprejme

1 kontoristinja 3 delavke

Naslov v upravo »Slovenca« pod šte. 1633.

1647

IZURJENO

stenografino in strojepisko

SPREJME TAKOJ

dr. JOSIP FURLAN, odvetnik v Ljubljani

Krompir dam za

164

pralno blago za otroke in ženske

Ponudbe na upravo pod »krompir«.

30 let star, oženjen, v vseh pisarniških poslih dobro izvežban, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, zanesljiv, kavicje zmožer

uradnik

želi vstopiti v službo kot občinski tajnik ali kaj podobnega.

Ponudbe pod »občinski tajnik 1611« na upravo lista.

Pristni:

1613

HRUSEVEC

BRINJEC

TROPINOVEC

SLIVOVKA

se dobi pri

tvrdki KHAM,

Miklošičeva cesta, Ljubljana.

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej
mehak okrogel les, [na nt,
smrekovo lubje } lansk in
čreslo } letošnje;
kostanjev les } od 10 cm
hrastov les } naprej,

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddejo.

VINKO VABIC,

Žalec 9, Južno štajersko.

Kulturno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino

tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana

Ljubljanska industrija probkovih zamaškov